

And Uloh derives it from Rovoh

ועולא נפקא ליה מדרבא -

Overview

השוכב derives that there is בושט ופגם by מאנס from where רבא derives it (from השוכב), therefore the תחת is available for the גז"ש of תחת תחת that לוקה ואינו לוקה (עמה), Our גמרא attempts to resolve a contradiction between our גמרא and another גמרא

משמע דרבא סבר כעולא -

It seems that רבא (who derives בושט ופגם by מאנס from where רבא derives it [but not from השוכב] thus leaving תחת available for the גז"ש) agrees with עולא that ואינו לוקה –

דרכי יוחנן גופיה הוה דריש כעולא אי לאו משום דמיבעי ליה לכדאבבי -

For even ר"י himself (who argues with עולא and maintains משלם לוקה ואינו לוקה) would have expounded תחת like עולא (to teach us [via the גז"ש] that ואינו לוקה), if not for the fact that he requires תחת as אבבי expounded it that there is בו"פ by a מאנס.

asks: תוספות

וקשה לרבינו שמשון בן אברהם דבפרק השוכר את הפועלים (בבא מציעא צא,א ושם) -

And the רשב"א has a difficulty with this, for in פרק השוכר את הפועלים -

משמע בהדיא דסבר כרבי יוחנן גבי חוסס פרה ודש בה לוקה¹ ומשלם² -

It clearly seems that רבא agrees with ר"י; for regarding ברייתא which states, 'one who muzzles a cow and threshes with it, he is לוקה ומשלם'. The גמרא there asked but we have a rule that אין לוקה ומשלם -

דמוקי לה אבבי כרבי מאיר³ -

So אבבי established that according to ר"מ who maintains ומשלם לוקה -

ורבא אמר לעולם כרבנן ואתנן⁴ אסרה תורה אפילו בא על אמו⁵ -

¹ He receives מלקות for transgressing the לאו of בדישו שור (in [תצא] כה,ד) לא תחסום שור בדישו לאו.

² The חוסס did not own the פרה (which he borrowed or rented to thresh his grain). By muzzling the cow, he deprived her of the food which she was entitled to. He must pay the owner of the cow for the food which he deprived her from.

³ See previously לב,ב.

⁴ תורה is the wage a harlot receives for her services. If the אתנן was a cow one may not bring it as a קרבן. The תורה states (דברים [תצא] כג,יט) לא תביא אתנן זונה וגו' בית ה' אלקיך.

⁵ אתנן is אסור for a קרבן if it was given for services rendered (meaning that the זונה has a valid claim to her אתנן; they both agreed to it). In a case where the זונה was his mother, the son is מחויב מיתה for this ביאה, and therefore is not obligated to pay her the אתנן, for it is ליה בדרכה מיניה קם. Nevertheless, the designated animal is אסור for a קרבן, even though the זונה (his mother) would not be able to collect it from him through בי"ד, however we consider that he really owes it to her and it is considered אתנן. The idea here is that even though legally we cannot force him to pay, but morally he owes her the אתנן. Similarly, here (by the פרה חוסס פי פרה) even though that legally the בעל הפרה cannot force the חוסס to pay since he is receiving מלקות (and אין לוקה ומשלם), nevertheless he should pay the הפרה (לצאת ידי שמים). It is evident from this גמרא that if there is both a חייב ממון ומלקות the law is משלם ואינו לוקה (except ידי שמים). This (seemingly) contradicts what we learn here that רבא maintain לוקה ואינו לוקה רבא. See ד"ה רבא רש"י.

However, **רבא** answered, really the **ברייתא** can follow the view of the **רבנן** that אין **לוקה ומשלם**; for the **תורה** prohibited bringing **אתנן** as a **קרבת**, even in a case where he came upon his mother -

פירוש ומשלם לצאת ידי שמים משמע דבדין לוקה ואינו משלם -

The explanation of s'רבא's answer is that the **חוסם** pays (only) to fulfill his obligation to **שמים**, indicating that legally he is **משלם ואינו לוקה**, which contradicts our גמרא here that according to **רבא**, he is **לוקה ואינו משלם**.

תוספות offers a resolution to this question:

ולמאי דפרישית לעיל⁶ דלמסקנא דווקא בהני תלת⁷ אית ליה לעולא דממונא משלם ולא לקי -

And according to what I explained previously, that in conclusion it is only in these three cases that **עולא** maintains that he pays money and is not flogged -

אתי שפיר דבעלמא סבר כרבי יוחנן דלוקה ואין משלם⁸ -

It comes out well, for everywhere else **עולא** agrees with ר"י that **לוקה ואינו משלם** -

כדדריש⁹ רבי יוחנן וסמין ליה ארבעים¹⁰ יכנו:

As ר"י expounded the פסוקים; that immediately after רשעתו (which teaches us **ארבעים יכנו** the **תורה** writes (משום רשעה אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום ב' רשעיות

Summary

If we assume that s'עולא's ruling is limited to the three cases; the contradiction between the two גמרות will be resolved.

Thinking it over

סמיכות writes that the rule is **לוקה ואין משלם** as ר"י derived it from the **מנא ליה** asked גמרא, the **משלם ואינו לוקה** ruled that **עולא** ruled that **ארבעים יכנו** (on לב,א); indicating that the **סברא פשוטה** is that **לוקה ואינו משלם**, so why was it necessary for **תוס'** to conclude that the rule is **לוקה ואינו משלם** because of the **דרשה** of ר"י, when seemingly even without the **דרשה**, the **סברא פשוטה** is that **לוקה ואינו משלם**?¹²

⁶ TIE footnote # 2, לב,ב תוד"ה אלא

⁷ ע"ז and מאנס, חובל They are

⁸ Therefore, in the case of חוסם, all agree that **לוקה ואינו משלם**.

⁹ See 'Thinking it over'.

¹⁰ This means that in a case of רשעיות ב' the rule is **ארבעים יכנו**; he receives מלקות, but does not have to pay.

¹¹ See footnote # 9.

¹² See תוספות ישנים לב,ב ד"ה מנא